

מסורת הש"ס

(6) [לקמן 1:] שיוצין ג... (7) [ש"ל ש"ל] (8) [לקמן 2:] (9) [ש"ל ש"ל] (10) [ש"ל ש"ל] (11) [ש"ל ש"ל] (12) [ש"ל ש"ל] (13) [ש"ל ש"ל] (14) [ש"ל ש"ל] (15) [ש"ל ש"ל] (16) [ש"ל ש"ל] (17) [ש"ל ש"ל] (18) [ש"ל ש"ל] (19) [ש"ל ש"ל] (20) [ש"ל ש"ל] (21) [ש"ל ש"ל] (22) [ש"ל ש"ל] (23) [ש"ל ש"ל] (24) [ש"ל ש"ל] (25) [ש"ל ש"ל] (26) [ש"ל ש"ל] (27) [ש"ל ש"ל] (28) [ש"ל ש"ל] (29) [ש"ל ש"ל] (30) [ש"ל ש"ל] (31) [ש"ל ש"ל] (32) [ש"ל ש"ל] (33) [ש"ל ש"ל] (34) [ש"ל ש"ל] (35) [ש"ל ש"ל] (36) [ש"ל ש"ל] (37) [ש"ל ש"ל] (38) [ש"ל ש"ל] (39) [ש"ל ש"ל] (40) [ש"ל ש"ל] (41) [ש"ל ש"ל] (42) [ש"ל ש"ל] (43) [ש"ל ש"ל] (44) [ש"ל ש"ל] (45) [ש"ל ש"ל] (46) [ש"ל ש"ל] (47) [ש"ל ש"ל] (48) [ש"ל ש"ל] (49) [ש"ל ש"ל] (50) [ש"ל ש"ל] (51) [ש"ל ש"ל] (52) [ש"ל ש"ל] (53) [ש"ל ש"ל] (54) [ש"ל ש"ל] (55) [ש"ל ש"ל] (56) [ש"ל ש"ל] (57) [ש"ל ש"ל] (58) [ש"ל ש"ל] (59) [ש"ל ש"ל] (60) [ש"ל ש"ל] (61) [ש"ל ש"ל] (62) [ש"ל ש"ל] (63) [ש"ל ש"ל] (64) [ש"ל ש"ל] (65) [ש"ל ש"ל] (66) [ש"ל ש"ל] (67) [ש"ל ש"ל] (68) [ש"ל ש"ל] (69) [ש"ל ש"ל] (70) [ש"ל ש"ל] (71) [ש"ל ש"ל] (72) [ש"ל ש"ל] (73) [ש"ל ש"ל] (74) [ש"ל ש"ל] (75) [ש"ל ש"ל] (76) [ש"ל ש"ל] (77) [ש"ל ש"ל] (78) [ש"ל ש"ל] (79) [ש"ל ש"ל] (80) [ש"ל ש"ל] (81) [ש"ל ש"ל] (82) [ש"ל ש"ל] (83) [ש"ל ש"ל] (84) [ש"ל ש"ל] (85) [ש"ל ש"ל] (86) [ש"ל ש"ל] (87) [ש"ל ש"ל] (88) [ש"ל ש"ל] (89) [ש"ל ש"ל] (90) [ש"ל ש"ל] (91) [ש"ל ש"ל] (92) [ש"ל ש"ל] (93) [ש"ל ש"ל] (94) [ש"ל ש"ל] (95) [ש"ל ש"ל] (96) [ש"ל ש"ל] (97) [ש"ל ש"ל] (98) [ש"ל ש"ל] (99) [ש"ל ש"ל] (100) [ש"ל ש"ל]

סוכה פרק ראשון סוכה

ב.

עין משפט
גרי מצוה

א א מ"י פ"ד הלכות
סוכה הלכה א סג
פסין מן טושיע א"ח פ"י
תלג טעף א:
ב ב מ"י טושיע שם
טעף ח:
ג ג מ"י טושיע א סג
שם טושיע א"ח פסין
תלג טעף ב:
ד ד מ"י טושיע א סג
שם טושיע א"ח פסין
תלג טעף ב:
ה ה מ"י טושיע א סג
שם טושיע א"ח פסין
תלג טעף ב:
ו ו מ"י טושיע א סג
שם טושיע א"ח פסין
תלג טעף ב:
ז ז מ"י טושיע א סג
שם טושיע א"ח פסין
תלג טעף ב:
ח ח מ"י טושיע א סג
שם טושיע א"ח פסין
תלג טעף ב:
ט ט מ"י טושיע א סג
שם טושיע א"ח פסין
תלג טעף ב:
י י מ"י טושיע א סג
שם טושיע א"ח פסין
תלג טעף ב:

סוכה. מאי שני נבי סוכה דתני פסולת ומאי שני נבי סוכה
דתני תקנתא. והא דלא פריך מאי שני נבי דהא דתני
פסולה ותקנתא דתנן בפרק לולב הגזול [לקמן דף לב:] או שהיו
ענזיו מרובין מעליה פסול ואם מיעטן כשר לולב פריך אלף מסוכה
ומזו שדינן שיה לענין גבוה ושינה
לשון משנתו ועוד דתני דהא דאלטרין
למימני תקנתא ד"ד אמיתא כיון
[דגדולו כפסול חו לית ליה תקנתא:
דאורייתא תני פסולה. דאי
היה תני ימעט
חיישין דילמא טעי איניש לומר ימעט
לכתחילה ודיעבד כשרה ודקדק בלשון
דלמא חמי לדיי איסורא דאורייתא
ומני פסולה אע"ג דלא היו ליגשא
מעליה כמו ימעט אבל מבזי דרבנן
לא חייש ומנא ימעט שהוא ליגשא
מעליה דאשכחן גריס פסחים (דף ג.)
שעקס הכתוב כנה אומות של
להוליא דבר מגונה מפיו ובקוטרס
לא פירש כן אי נמי יש לומר דלשון
ימעט משמע חומרא דרבנן בעלמא
ופסולה משמע דאורייתא ובפרק כמה
מדליקין (שבת דף עב.) דלמרינן נר
מנוכה שהינה למעלה מעשרים אמה
פסולה כסוכה וכמזו אגב דתנן כסוכה
נקט נמי גבי נר מנוכה פסולה א"ג
אי הוה תני ימעט הוה משמע כמות
שהינה מדלקת ושיפילנה וזה אינו למאן
דלמא דלקה עושה מזה ואפי' למ"ד
הנהה עושה מזה חיישין דהרואה
אומר לזרכו הוא מדליק כדאמרינן
גבי הדליקה בפנים והינה בזמן:
אמר רבה אמר קרא אשמן ידעו
בו' קת קשה לא ליגשא קתא
דגריס עירובין (ג. ג.) גבי מקלמ
סוכה בזמן עשרים דלמא רבה הסוכה
פסולה הא שלטו בה עינא כיון דאין
חללה עשרים ורבה גרס התם כי
הכל דהא כנא פליג התם ואמר זה
זה כשר חלל סוכה תן חלל מזי מן
יש לומר דהא מפרש התם טעמא
משום דסוכה דביחיד קא הו' לא קא
מדבר וימינן דישתתקיל מלמחמ
עזי הסכך הנכנס לתוך עשרים
וקיימא כולה למעלה מעשרים וריבוי
נמי דמשי סוכה דאורייתא אלא
בה רבנן מ"מ משמע דמדאורייתא
כשרה: בי עביד ליה דירת קבע
שפיר דבי. דלע"ג דיש לפרש קרא
דדייה שאינה ראייה אלף לשענה
למעוטי קבע משמע ליה קרא דלמא
לשיעורא לאורוי לך מדת גבוהה כלו'
כסוכה שאפשר לעשות עראי וא"ת
וכיון דלא חיישין אלף שמהא ראייה
לעשותה עראי ואע"פ שעושה אותה
קבע א"כ אמאי אמר (תענית דף ג.)
גשמים סימן קללה בחג והלא יכול

א"י שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה
פסולה ורבי יהודה מבשיר ושאניה גבוהה
עשרה טפחים ושאין לה [שלשה] דפנות
יושמתה מרובה מצלתה פסולה: גמ' תנן
התם [מבזי] שהוא גבוה מעשרים אמה
ימעט רבי יהודה אומר אינו צריך מאי שני
גבי סוכה דתני פסולה ומאי שני גבי מבזי
דתני תקנתא סוכה דאורייתא שני פסולה
מבזי דרבנן תני תקנתא ואיבעית אימא
בדאורייתא נמי תני תקנתא מיהו סוכה
[דנפישו מילתה] פסיק ותני פסולה מבזי
דלא נפיש מיליה תני תקנתא מנה"מ אמר
רבה דאמר קרא ילמען ידעו דורותיכם כי
בסוכות הושבתי את בני ישראל עד עשרים
אמה אדם יודע שהוא יושב בסוכה למעלה
מעשרים אמה אין אדם יודע שדר בסוכה
משום דלא שלטא בה עינא רבי זירא אמר
מהבא [וסוכה תריה לצל יומם מחורב עד
עשרים אמה אדם יושב בצל סוכה למעלה
מעשרים אמה אין אדם יושב בצל סוכה
אלא בצל דפנות א"ל אביי אלא מעתה
העושה סוכתו בעשתרות קרנים הכי נמי
דלא הוה סוכה א"ל התם דל עשתרות קרנים
איכא צל סוכה הכא דל דפנות ליכא צל
סוכה ורבה אמר מהבא [בסוכות תשבו
שבעת ימים] אמרה תורה כל שבעת הימים עד
צא מדירת קבע ושב בדירת עראי עד
עשרים אמה אדם עושה דירתו דירת עראי
למעלה מעשרים אמה אין אדם עושה
דירתו דירת עראי אלא דירת קבע א"ל אביי
אלא מעתה עשה מחיצות של ברזל וסיבך
על גבן הכי נמי דלא הוה סוכה א"ל הכי
קאמינא לך עד כ' אמה דאדם עושה דירתו
דירת עראי כי עביד ליה דירת קבע נמי נפיק
למעלה מבזי אמה דאדם עושה דירתו דירת
קבע כי עביד ליה דירת עראי נמי לא נפיק
כולהו

סוכה. ורבי יהודה מבשיר. בגמרא (פ) מפרש פלוגמיהו: ושאינה
נכוסה עשרה. בגמרא (פ) מפרש טעמא: שלש דפנות.
נמי בגמרא יליף להו: ושקממה מרובה מלמטה. המועט בטל
כרוב והרי הוא כמי שאינו ועל שם
הוא גבוה. מבזי שהוא סתום משלש
לדין ולאש פתוח לרשות הרבים
ותצירות פתוחות לו ויולאות ובלאות
לרשות הרבים הרי הוא רשות היחיד
לכני תצירות ואקרו חכמים להוליא
מכרותו לרשות חכירו כלל עירוב
שהצירות כל אחת רשות לעצמה
והמבזי רשות לכולן והצירות בו שימוף
להשתתף כל הצירות כפת או כיון
ולמינה השימוף באחת מן הצירות.
ולפי שאין לו מחילה רביעית וקרוב
הוא להיות דומה לרשות הרבים הצריכו
היכר כראשו הפתוח לרשות הרבים
או למי זוקף או קורה מכותל לכותל
ואם גבוהה הקורה מעשרים אמה:
ימעט. שפיל: אינו לריך. והתם
מפרש טעמא: סוכה מדאורייתא.
דעשרים אמה דילה ילפינן מדאורייתא
וקודם ששנית המשנה נאמרה
שיערה משהו: פני פסולה. שייך
לתימני בה לשון פסול כלומר לא
נעשית כחורה וכהלכה: מבזי.
דלמיה מדרבנן דמדאורייתא סגי ליה
בלשם מחילות ואינו צריך לקורה זו
אלא מדרבנן: לשי סקנתא. דלא
שיך למתני בה לשון פסול דמאן
פסלה קודם ששנית משנה זו הרי
היא תחלת הוראתו ומתו: ואיבעי
אימא דאורייתא נמי. שייך למימר
תקנתא: סוכה דנפישו מילתה. ואין
דומין תקנתיהו וזו לזו ואריך לשנות
הלשון לכל תקנה ותקנה כגון בגבוהה
ימעט וכשאניה גבוהה יבניה ושאין
לה שלש דפנות יעשה לה ושחממה
מבזי ידעין סכך הלך פסיק ותני
פסולה דמאי למיכללינהו לכולהו צריך
פסולה דקיימא לן (פסחים דף ג.) ישנה
ארס לתלמידו דרך קצרה: מבזי לא
יפשו מיליה. באותה משנה: למען
ידעו. עשה סוכה ששיבמה ניכרת
לך דכתיב ידעו כי בסוכות הושבתי
לתי לישב. הכי דריש ליה ואע"ג דאין
יולא מידי פשוטו דהיקף עניי כבוד
מיהו דרשינן ליה לרשה: דלא שלטא
בה עינא. שאינו רואה את הסכך
וסוכה היינו סכך כשמה: וסוכה
סיהי לל. משמע אין סכך אלף
העשוי לל: אלף כלל דפנות. שהללין
מגייעין זה לזה מתוך גובהן על דפנות
ואין צריך סכך. ולקמ"ס מוקי פלוגמיהו
לרי זירא כשאין בה אלף ארבע על
ארבע דקיים להו לרבנן דנבאשי שיעורא
ליכא לל סכך אלף לל של דפנות:
עשפסות קריס. שני הריס גדולים והשפלה ביניהם ומתוך גובה
ההריס אין חמה וזרחת שם כשפלה: דל דפנות ליכא לל סוכה.
שמה בהא מתחמי' נמלא שמה בטל: ששפס ימים. סוכה של
שענה ותו לא דהיינו עראי ודייה במחילות קלות: למעלה מעשרים.
צריך לעשות יסודומיה (ומחילותיה קבועין שלא תפול: עד עשרים
אמה דארס מבזי. שפיר דמי דודאי יש בכלל קבע עראי
והרי עשה כחורה ועל כרחק לא הקפידה תורה על העראי אלף לשם
שיעור לתת לך שיעור בגובהה שמהא יוכלה לעמוד ע"י ימדות עראי:
כולהו
מדכתי' וסוכה תהיה ללל הא כתי' נמי מורס וממטר ויבניה נמי שלא ירדו גשמים לתוכה אלף ודאי משום דבעינן כסכה עראי וא"כ הוה ליה קבע:
כרבי

רבינו חננאל
סוכה שהיא גבוה מעשרים
אמה פסולה ורבי יהודה
מבזי ותנן בעירובין
מבזי שהוא גבוה מעשרים
אמה ימעט מאי שני
מבזי דתנן תקנתא,
כלומר ימעט זה גבוהה,
יודע הקורה והתם
מפניו והתם אמה ויתקן
המבזי והוכשר. ולכני
סוכה תני פסולה. לתני
נמי גבי סוכה ימעט.
ושנין סוכה שפסולתה
בגובה מדאורייתא, תפשי
מילתא. תני פסולה. כתי
שהוה מדרבנן. וביא
לבאר מנין כי הובאה
פוסל כסוכה. רבה אמר
מאה. למען ידעו דורותיכם
כי בסוכות הושבתי את
בני ישראל. כל סוכה
שאניה ידעיה דאיה סוכה
דמזיה היא. אינה סוכה.
למעלה מעשרים אמה אין
ארס יודע שדר בסוכה
דלא שלטא בה עינא,
לפיכך פסולה. ורי זירא
נאמר [במרכות] וסוכה
תהיה לצל יומם מחורב
וגו'. ובתי (כי בסוכות)
הושבתי את בני ישראל.
למעלה מעשרים אמה
אין אדם יושב בצל סוכה
אלא בצל דפנות. ודאי
המונעים התמה ומצא
צל סוכה, הא סא תסיר
הדפנות תמצא לך כל צל
הסכך כבסוק אחר רחוק
מזה המוקם שהוא תחת
הסכך כי הוא מיצל.
רבא אמר במרכות בסכת
תשבו שבעת ימים. ו'
ימים כלבד. שפני מינה
דירת עראי בעינן. ולמעלה
מעשרים אמה דאי דירת
קבע היא ואינה דירת
עראי. לפיכך פסולה. אבל
למטה כתי אמה דמבשתי
לה דעביד איניש דירת
עראי אע"ג דעביד לה
פעין דירת קבע כשרה.

א כ"ו נוסף פ"י מ"י
המקור בגמריים הוא ע"ס
השפלה.
בז נראה דמלתא זו מיומנת.

לקבוע הנסרים כמסמרים שלא ירדו גשמים כסוכה והפילו ימינא
לומר דאסור משום גזרת תקרה כי היכי דלמא לקמן בפירקין
(דף יד.) גבי פלוגמא דר"מ ורבי יהודה דמסככין כנסרין דאי
מכשרת כהו אחי למימר מה לי לסכך כזה מה לי לישב תחת תקרת
בימי וביטו ודאי פסול מדאורייתא דסוכה אמר רחמנא ולא שינו
אל כל ימות השנה מ"מ כיון דלא אסור אלף מדרבנן לא שינו
למימר שהגשמים סימן קללה ו"ל דנהי דלא חיישין בדפנות אי
עביד להו קבע מ"מ כסכה שיעקף הסוכה על שם הסכך לא
מיהכשרה עד דעביד לה עראי ומה"ט נמי ניחא לרבי זירא דדריש
כרבי